

Αισιοδοξία με αστερίσκους στην οικονομία

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΪΡΗ***

Η διαφορά ενός αισιόδοξου από έναν απαισιόδοξο εν πολλοίς έγκειται στο ότι ο δεύτερος έχει μεγαλύτερη, καλύτερη και ποιοτικότερη πληροφόρηση σε σχέση με τον πρώτο και μπορεί να έχει και δίκιο, ωστόσο ο κόσμος προχωρά με τους αισιόδοξους. Με αφορμή τη ρήση αυτή, όσον αφορά τις προοπτικές εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας και τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ τίθενται ορισμένα ζητήματα που κρήζουν περαιτέρω εμβάθυνσης και ανάλυσης, δίχως βεβαίως αυτό να σημαίνει ότι υποβαθμίζεται η θετική μέχρι τώρα εξέλιξη και οι ευοίωνες προοπτικές της οικονομίας.

Υπάρχουν λοιπόν τρεις (3) θεματικές στον χώρο των οικονομικών μεγεθών που η ανασκόλησή τους γεννά συγκρατημένη στάση, όπως είναι φυσικό εξάλλου, καθώς σε διαφορετική περίπτωση ελλοχεύει ο κίνδυνος απόκλισης από τον οριοθετημένο στόχο, που είναι η στρατηγική του μεταρρυθμιστικού

οργανισμού, κυρίως μέσω επενδύσεων, εξαγωγών και απελευθέρωσης της επιχειρηματικότητας από τα δεσμά της κρατικής εποπτείας και γραφειοκρατίας και εν γένει της ανασύνταξης του παραγωγικού προτύπου της οικονομίας μας.

Η πρώτη θεματική σχετίζεται με την ομολογουμένως εντυπωσιακή αύξηση στο 16,2% του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2021, που προοιωνίζεται υψηλό θετικό πρόσημο μεταξύ 5% και 7% μεσοσταθμικά σε ετήσια βάση.

Ωστόσο, αν δει κανείς με μια πρώτη ματιά τη σύνθεση, διά της συμμετοχής διαφόρων κλάδων στο ΑΕΠ, θα διαπιστώσει ότι η μεγέθυνση προέκυψε λόγω συμμετοχής της κατανάλωσης σε ποσοστό 10,5%, ενώ η συμμετοχή των επενδύσεων περιορίστηκε στο 1,5%. Αυτό βεβαίως δεν το θέλουμε, καθώς η στροφή της οικονομίας επιβάλλεται να γίνει μέσω ανασυγκρότησης και ανασχεδίασης του μοντέ-

Το χρέος αναμένεται να υπερβεί το 200% του ΑΕΠ και αποτελεί βραδυφλεγή βόμβα στα θεμέλια της οικονομίας.

λου ανάπτυξης, που θα βασίζεται στην έξυπνη παραγωγή, στα υψηλής προστιθέμενης αξίας τεχνολογικά προηγμένα είδη καθώς και σε εμπορεύσιμα διεθνώς ανταγωνιστικά προϊόντα που είναι δυνατόν να έχουν τύχη εξαγωγικού προσανατολισμού αποφέροντας πολλαπλα-

σιαστικά οφέλη στην οικονομία.

Η δεύτερη θεματική έχει να κάνει με εξαγωγές που ναι μεν γύρω από αυτές στοιχειοθετείται ένας διαπρύσιος πολιτικός λόγος που βασίζεται στη θεαματική αύξηση του πρώτου εξαμήνου της τάξεως του 17% σε σχέση με το αντί-

στοιχο εξάμηνο του 2020, αλλά αν δούμε τις εξαγωγές υπό το πρίσμα του εμπορικού ελλείμματος τότε θα αποτυπωθεί η πραγματική εικόνα ενός ελλείμματος της τάξεως των περίπου 12 δισ. ευρώ. Τούτο προκύπτει εξαιτίας του ότι η αύξηση των εισαγωγών ήταν πολύ δυναμικότερη σε απόλυτα νούμερα, στα 34,5 δισ. ευρώ, σε σχέση με την αντίστοιχη των εξαγωγών, που ήταν 22 δισ.

Η τρίτη θεματική αφορά το χρέος, το οποίο συνθέτει εκρηκτικό μείγμα καθώς αναμένεται να υπερβεί το 200% του ΑΕΠ. Η χώρα μας κατατάσσεται στην τρίτη χειρότερη θέση παγκοσμίως, με την παρηγοριά όμως ότι αυτό διακρατείται σε ποσοστό περίπου 75% από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους αλλά και τρόπους αποπληρωμής.

Για παράδειγμα, η ληκτότητα ομολόγων, από τα έξι (6) χρόνια

που ήταν το 2011, έχει επιμικυνθεί στα 20 χρόνια. Το χρέος συνεχίζει να παραμένει μεγάλο αγκάθι, που μας φέρνει στο μυαλό δυσάρεστες μνήμες και το οποίο θα μας απασχολήσει έντονα μετά το πέρας της πανδημίας.

Ο στρατηγικός προσανατολισμός της κυβέρνησης είναι σαφής και στοχοθετημένος, ωστόσο χρειάζεται περαιτέρω επιτάχυνση με μεγάλα επενδυτικά projects και γενναία ενθάρρυνση των εξαγωγών. Πολλές φορές οι χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας και της δημόσιας διοίκησης αποτελούν σοβαρό εμπόδιο σε αυτό που λέμε «επιτάχυνση», όμως από την άλλη η κυβέρνηση τώρα που είναι πανίσχυρη πρέπει να τολμήσει να διορθώσει τις αδυναμίες αυτές.

* Ο κ. **Αντώνης Ζαΐρης** είναι αναπληρωτής αντιπρόεδρος **ΣΕΛΠΕ**, επίκ. καθηγητής Πανεπιστημίου Νεάπολης, Κύπρος.